VERKOSSA

Mobiiliyhteys on riittävä jo lähes joka toiselle

Liikkuvaan laajakaistaan tyytyvien osuus on noussut tasaisesti. Kiinteää kaivataan ammattikäyttöön ja tv:n katseluun.

Viestintäviraston tuoreen katsauksen mukaan 43 prosenttia kansalaisista arvioi pärjäävänsä pelkällä mobiililla laajakaistalla. Lähes yhtä moni eli 41 prosenttia tarvitsee myös kiinteän yhteyden. Epävarmoja on noin joka kuudes.

Liikkuvaan laajakaistaan tyytyvien osuus on noussut tasaisesti. Vielä kolme vuotta sitten enemmistö piti kiinteää yhteyttä välttämättömänä.

Viestintäviraston päällikkö **Päivi Peltola-Ojala** arvioi, että mobiiliyhteyden suosion lisääntyminen kertoo erilaisista käyttötarpeista ja siitä, että tarjolla olevat vaihtoehdot vaihtelevat asuinpaikan mukaan.

”Varmasti monilla alueilla, joilla ei ole paljon käyttäjiä ja joilla mobiiliverkot on jo päivitetty nopeammiksi, perustaso on ihan riittävä pankkiasioihin ja monenmoisiin arjen palveluihin.”

Mikä on internetliittymänne nimellinen tiedonsiirtonopeus? Eli markkinoinnissa ja liittymäsopimuksessa ilmoitettu nopeus

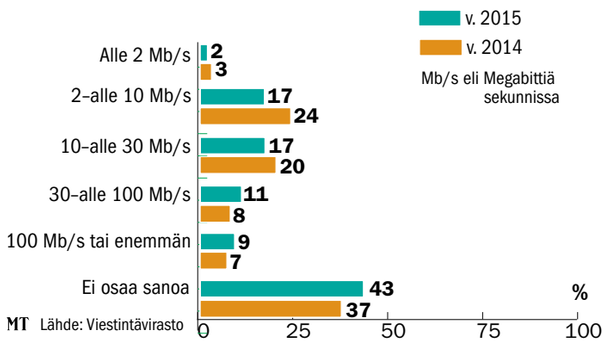

Yli 40 prosenttia ei osannut sanoa, kuinka nopea liittymä heillä on käytössään.

Miksi ette tulisi toimeen pelkällä mobiililla internetyhteydellä?

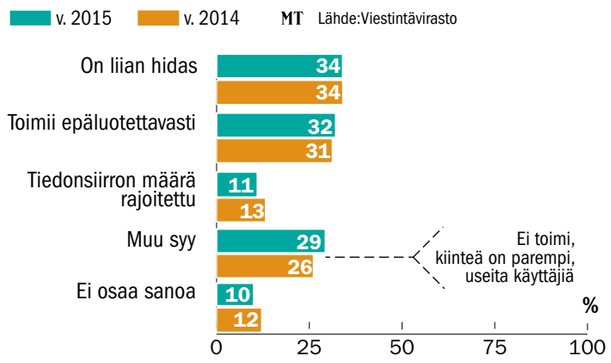

Liikkuvan laajakaista heikkous on Viestintäviraston kyselyn mukaan sen laadunvaihtelu.

Mobiililiittymän nopeus vaihtelee aina

Suurimmat operaattorit Elisa, Sonera ja DNA sekä kahden viime mainitun yhteisyritys Suomen Yhteisverkko Oy ovat panostaneet kiivaasti reilun vuoden ajan 4G-verkon rakentamiseen.

Suomen Seutuverkot ry:hyn kuuluvat paikalliset verkkoyhtiöt ovat kritisoineet suurten operaattorien markkinointia harhaanjohtavana.

”On suorastaan vastuutonta väittää, että mobiiliratkaisut voisivat toimia ainoana internetyhteyden kanavana missään”, toteaa Seutuverkkojen hallituksen jäsen **Tommi Linna** tiedotteessa.

Viestintäviraston kuluttajatutkimuksessa kiinteää yhteyttä tarvitsevat pitivät mobiiliyhteyttä liian hitaana ja epäluotettavana. Kiinteää kaivattiin ennen kaikkea television ja muun liikkuvan kuvan katseluun, ohjelmistojen lataamiseen sekä opiskeluun.

Selvityksen mukaan suurimmalla osaa vastaajista on käytössään joko 2–10 tai 10–30-megainen yhteys. Hieman yllättäen yli 40 prosenttia vastaajista ei osannut nimetä liittymäsopimuksessa ilmoitettua nopeutta, mikä kertonee nimen omaan älypuhelin- ja tablettiliittymien lisääntymisestä.

”On fakta, että langaton verkko on aina jaettua. Ei voida taata, että todellinen yhteysnopeus on se, mitä markkinointiviesteissä on kerrottu. Nopeus vaihtelee monesta asiasta riippuen”, toteaa **Päivi Peltola-Ojala**.

Etävalvonta toimii vasta kiinteällä

Kun nettiä hyödyntävien laitteiden määrä kasvaa kodeissa, samalla kasvaa myös tietoliikennekapasiteetin tarve.

Suomen Seutuverkkojen puheenjohtaja **Jarno Laitinen** muistuttaa, että myös mobiilimastot eli 3G- ja 4G-verkkojen tukiasemat vaativat toimiakseen kiinteää verkkoa.

”On hyvä, että markkinoille on tullut tehokkaampia verkkoja kuten 4G. Mutta mikä tahansa langaton yhteys, olkoon mobiili tai wifi, on aina parhaimmillaan, kun se on kytketty suoraan valokuituun.”

Viestintäverkkoasiantuntija **Harri Grönroos** Viestintävirastosta listaa joukon etuja, joita kiinteä valokuituverkko mahdollistaa.

”Sosisaali- ja terveyspalvelut alkavat siirtyä verkkoon, maatalouden karttapohjaiset hakemukset ja suunnitelmat ovat siellä pitkälti jo nyt, lisäksi tv-signaalia saadaan välitettyä verkon kautta.”

Luotettava yhteys on varsinkin yritystoiminnalle elinehto. Tietoliikenneyhteydet ovat yhtä olennainen osa rakennusten infrastruktuuria kuin sähkö, vesi ja lämpö.

Tulevaisuutta ovat myös M2M- eli machine to machine -toiminnot, joissa koneet keskustelevat keskenään. Monet tuotannonohjausjärjestelmät maatiloillakin toimivat jo nykyisellään etäyhteyksien varassa.

”Se mahdollistaa esimerkiksi älykkäät herätykset säätilan mukaan. Lisäksi valokuidun avulla videokamerakuvaa voi siirtää kännyköihin, mikä helpottaa vaikkapa navetoiden etävalvontaa”, Grönroos valottaa.

KAIJALEENA RUNSTEN
LIISA YLI-KETOLA

Verkko-ostoissa toimitusmaa ratkaisee

Verkkokaupasta ostaminen on helppoa, mutta se vaatii tarkkuutta. Jos tuote toimitetaan EU:n ulkopuolelta, siitä pitää tehdä ilmoitus tulliin ennen kuin tuotteen voi lunastaa kuljetusyhtiöltä. Lisäksi pitää myös maksaa tuontiin liittyvät verot ja mahdollinen tullimaksu.

Näin on meneteltävä siinäkin tapauksessa, että verkkokauppa olisi rekisteröity johonkin EU-maahan.

Tulli muistuttaa, että nettitilaaja voi säästää aikaa ja rahaa varmistamalla tarvittaessa etukäteen tavaran myyjältä, mistä tavarat toimitetaan Suomeen.

Verkkokaupassa on myös syytä huomata Ahvenanmaan kaltaiset verovapaat alueet. Niiltä toimitetuista verkko-ostoksista pitää maksaa arvonlisävero samaan tapaan kuin EU:n ulkopuolelta tuoduista. Arvonlisävero määräytyy tuotteen ja sen kuljetuksen yhteishinnan perusteella.

Verovapaita alueita ovat myös Saksassa sijaitsevat Helgoland ja Büsingen, Kanariansaaret, Ison-Britannian Jerseyn saari ja muut Kanaalisaaret.

KAIJALEENA RUNSTEN

Sonera ei myy enää lankaliittymiä

Sonera on tänä kesänä lopettanut koko maassa uusien lankapuhelinsopimusten tekemisen.

Yhtiöllä on toistaiseksi noin 100 000 lankapuhelinasiakasta. Luvussa ovat mukana yritykset ja yksityishenkilöt.

Lankapuhelinyhteyksiin tarvittavia kupariverkkoja kerätään jatkuvasti pois ja puhelinta vaille jääville asiakkaille tarjotaan langattomia yhteyksiä tilalle.

Sen sijaan kupariverkkoihin perustuvia internetliittymiä Sonera myy edelleen. Erityyppisten nettiliittymien saatavuus vaihtelee paikkakunnittain ja kylittäin.

Lankapuhelinverkoston alasajoa vauhditetaan myös hinnoittelulla. Heinäkuun alusta lähtien Soneran lankapuhelimen kuukausimaksu nousi yhdeksän prosenttia ja yritysliittymän maksu 30 prosenttia.

Närpiöläisen Syd-Österbotten-lehden mukaan Soneran lankapuhelimen vuosikustannukset nousevat korotusten jälkeen yli 400 euroon.

”Hinnankorotus johtuu verkon ylläpitokustannusten noususta ja puhelumäärien vähenemisestä”, Sonerasta perustellaan.

”4G- ja 3G-mobiiliverkot ovat vanhoja lankapuhelinverkkoja luotettavampia esimerkiksi myrskytilanteissa”, yrityksestä vakuutetaan.

HANNA LENSU

VILLE-PETTERI MÄÄTTÄ

Maitotilan isäntä Juha Seppä Tarvasjoelta tarvitsee valokuituliittymää päivittäin. Esimerkiksi sääkarttojen tarkastelu onnistuu nopealla yhteydellä sujuvasti.

LYHYESTI

Tv-antennien taajuudet uusiksi

Television taajuuksia aletaan muuttaa pohjoisesta alkaen. Digita käynnistää muutostyöt Sodankylän ja Sallan alueilla 3. elokuuta. Loka–marraskuussa taajuuksia muutetaan Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa ja ensi vuonna Keski- ja Etelä-Suomen maakunnissa.

Omakotitaloissa ja pientaloissa ei tarvita muutostöitä, jos talon antennit ovat kunnossa, kertoo Digita. Ainoa toimenpide on käynnistää television tai digiboksin kanavahaku, mitä varten on avattu opastava verkkosivu. Useissa taloyhtiöissä käytössä olevat yhteisantennit on sen sijaan uusittava.

Muutoksen syynä on 700 megahertsin taajuuksien siirto laajakaistaverkon käyttöön. *www.taajuusmuutos.fi*

Elisa: 4G-verkko 290 kunnassa

Elisa kertoo 4G-verkon rakentamisen sujuvan etuajassa. Kesäkuussa 97 prosenttia suomalaisista oli yhtiön laskujen mukaan LTE-verkon piirissä ja verkko löytyi 290 kunnasta.

LTE-teknologialla rakennettava verkko pystyy ihanneoloissa sadan megabitin tiedonsiirtoon.

Viime vuonna käyttöön saaduilla 800 megahertzin taajuuksilla on Elisan mukaan rakennettu yhteyksiä erityisesti haja-asutusalueille.

Allergisen palvelut koottu Erimenoon

Pirkanmaan allergia- ja astmayhdistys on avannut verkkopalvelun, joka auttaa erityisruokavaliota tarvitsevia, astmaatikkoja ja liikunta-, näkö- ja kuulorajoitteisia.

Verkkosivulle voi ilmoittaa yrityksistä, jotka tarjoavat majoitus- ja ruokapalveluita näille erityisryhmille sopivalla tavalla.

Palvelu perustuu yhteistyöhön: hyvää palvelua saanut voi jakaa paikan sijainnin ja omat kommenttinsa muidenkin hyödyksi. Yhdistys pitää myös Erimenu.fi-palvelua, josta voi etsiä ja jonne voi jakaa omaan ruokavalioon sopivia ohjeita.

Palvelut on toteutettu RAY:n tuella yhdessä Allergia- ja Astmaliiton ja Keliakialiiton sekä Tampereen teknillisen yliopiston IISLab:in kanssa. *erimeno.fi, erimenu.fi*

Joka toinen kertoo verot verkossa

Veroilmoituksen palauttaneesta noin puolestatoista miljoonasta suomalaisesta joka toinen palauttaa veroilmoituksensa verkkopalvelun kautta, kertoo Verohallinto.

Määrä kasvoi viime vuodesta 40 000 ilmoituksella. Yleisin täydennyksen syy on matkakulut.

Erillinen pöytäantenni parantaa kuuluvuutta

Kännykän kuuluvuuteen ja mobiililaajakaistan toimivuuteen voi vaikuttaa kotikonstein. Laajakaistan saa toimimaan entistä paremmin hankkimalla mobiilireitittimen ja sijoittamalla sen lähelle ikkunaa.

Muutamia kymmeniä euroja maksavan reitittimen avulla saa kotiin langattoman laajakaistaverkon.

Viestintävirastosta muistutetaan, että myös kännykkä kuuluu parhaiten ikkunan luona. Virasto on hiljattain julkaissut opetusvideoita matkaviestinverkon kuuluvuuden parantamiseksi.

GSM-pöytäpuhelimia myydään kuuluvuuden parantamiseksi. Niitä ja nettireitittimiä voi vielä vahvistaa erillisellä pöytäantennilla.

Säänkestävän pöytäantennin voi sujauttaa myös ulos ikkunapellille.

Jos näilläkään keinoilla ei saada kuuluvuutta, kannattaa hankkia ulkoantenni, jonka ammattilainen asentaa talon katolle, Viestintävirastosta neuvotaan.

”Jokaisella on oikeus toimivaan puhelinyhteyteen ja yhden megan laajakaistaan vakituisessa asunnossaan”, Viestintävirastoston kuluttajansuojaryhmän päällikkö **Merja Saari** muistuttaa.

Antennikustannuksista vastaa aina asiakas itse.

LIISA YLI-KETOLA

Valokuituverkon laajakaistan maakuntakohtainen saatavuus vuonna 2014

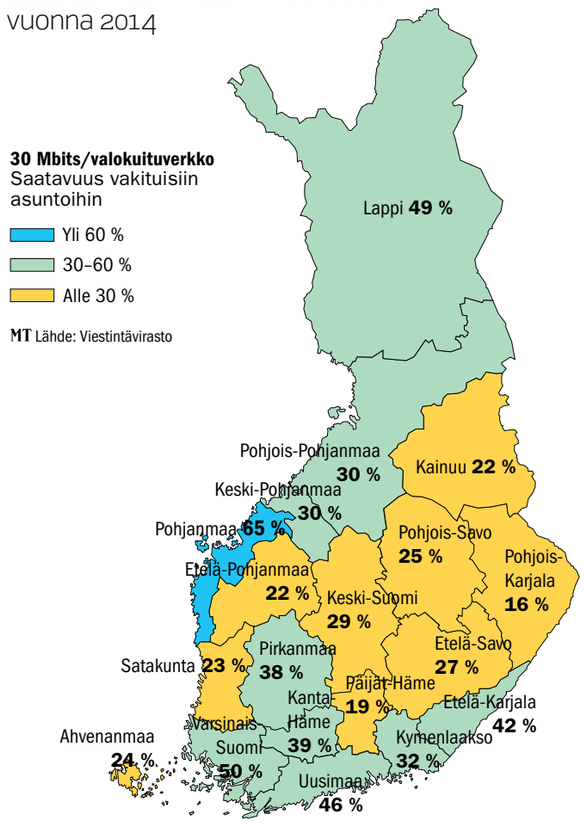

> Jokaisella on oikeus toimivaan puhelinyhteyteen ja yhden megan laajakaistaan vakituisessa asunnossaan.
>
> **MERJA SAARI**

Valokuituverkon saatavuus vaihtelee rajusti alueittain

JOENSUU (MT)

Pohjois-Karjalassa internetiä käytetään mobiililaajakaistan varassa selvästi useammin kuin muualla Suomessa.

Peräti 46 prosenttia pohjois-karjalaisista kertoo mobiililaajakaistan olevan heidän ainoa liittymänsä. Vastaava luku koko Suomessa on 28 prosenttia. Esimerkiksi Rannikko-Pohjanmaalla, jossa kiinteiden verkkojen peitto on maan huippua, 65 prosenttia vakituisista asunnoista sijaitsee jo valokuidun saatavuusalueella.

Pohjois-Karjalassa mobiililaajakaistan käyttäjät kokivat myös muita suomalaisia useammin, että käytössä olevan liittymän nopeus on liian hidas omiin tarpeisiin.

Päällikkö **Päivi Peltola-Ojala** Viestintävirastosta muistuttaa, että valokuituverkon rakentaminen on se, jota EU-komissio voimakkaasti ajaa, koska se on päivitettävissä pitkälle tulevaisuuteen.

Valokuituverkon käyttöiäksi arvioidaan noin 50 vuotta.

> Lainsäädäntö on rakennettu niin, että tukipäätökset pitää tehdä vuoden 2015 aikana ja rakentamiseen on aikaa 2017 asti.
>
> **PÄIVI PELTOLA-OJALA**

Pohjois-Karjala kirii

Laajakaista 2015-hankkeessa on tähän mennessä myönnetty 71 miljoonaa euroa. Siitä noin 15 miljoonaa on käytetty Lappiin ja noin 10 miljoonaa Pohjois-Karjalaan.

Valokuitukaapeleiden rakennusvauhti Pohjois-Karjalassa on nyt vilkasta. Kuitua on kaivettu maakunnan maaperään 2 900 kilometrin verran. Se vastaa noin viidennestä niistä kaapelikilometreistä, joita koko maassa on vedetty Laajakaista 2015 -hankkeen aikana.

Keskimääräiset liittymismaksut ovat vaihdelleet 1 000 eurosta 1 400 euroon.

Tuen kokonaisosuus verkon rakennushankkeissa on 30–50 prosenttia.

Hankkeita voi aloittaa

Kiinteiden yhteyksien rakentaminen siis jatkuu.

”Vaikka tukihankkeen nimi on Laajakaista kaikille 2015, rakentamiskausia on vielä edessä. Alun pitäenkin lainsäädäntö on rakennettu niin, että tukipäätökset pitää tehdä vuoden 2015 aikana ja rakentamiseen on aikaa 2017 asti”, Peltola-Ojala painottaa.

Laajakaistaverkon rakentamiseen on vielä haettavissa 24 miljoonaa euroa, kunhan verkkosuunnitelmat saadaan pikaisesti vireille ja hakemus sisään Viestintävirastoon.

LIISA YLI-KETOLA
KAIJALEENA RUNSTEN